

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Miljøministeriet
Departementet
Slotsholmsgade 12
1216 København K

Att. Jacob Christian Bertram

Høsterkøb den 8. februar 2021

Vedr.: Høring over udkast til lovforslag om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om skove, dyrevelfærdsloven, lov om mark- og vejfred og færdselsloven i offentlig høring (Etablering af nationalparker m.v.)

DOSO er tilhænger af en dansk natur med stor biodiversitet og har forståelse for de positive muligheder, som lovforslaget giver, for at dette kan opnås. Men samtidig er vi yderst betænkelige ved lovforslagets muligheder for dispensationer. Dispensationer fra en gældende lov, der omhandler dyrs velfærd, er problematisk, og DOSO ser med stor skepsis på dette forhold.

I de foreslåede nationalparker får de udsatte store planteædende pattedyr mulighed for at udfolde deres normale adfærd, men samtidig udsættes dyrene for en risiko for at opleve perioder med sult, tørst, utilstrækkeligt læ eller tørt underlag, eller forsinket indgriben ved sygdom og tilskadekomst.

Når dyr udsættes i et område, der er omgivet af hegn eller andre begrænsninger for dyrenes færden, så følger der også et ansvar for at sikre tilstrækkelig overvågning og resolut indgriben, hvis dyrene kommer i vanskeligheder. Derfor må der i forvejen udarbejdes en detaljeret beredskabsplan med klare regler for tilsyn og hurtig indgriben, så projektet ikke kommer ud af kontrol. Især må der beskrives præcise retningslinjer for hvilken fysisk tilstand og adfærd dyrene skal have, for at der gribes ind. Der bør også formuleres konkrete kriterier for, hvornår dyr bør aflives. I den forbindelse minder DOSO om de meget uheldige rewilding-projekter, som både herhjemme og i Holland har udsat mange dyr for store lidelser med afsluttende aflivning.

Herhjemme har der gennem årene været en del dyreværnsager om dyr, som går ude hele året, og som på grund af manglende tilsyn, læskur og tørt leje har været udsat for lidelser. I den forbindelse har Det Veterinære Sundhedsråd udtalt sig meget præcist:

Anima, Dansk Dyreværn Århus, Dyrenes Dags Komité, Dyrenes Venner,
Dyreværnet-Værn for Værgeløse Dyr, Hundens Tarv, Husdyrenes Vel Fyn, Inges Kattehjem, Kattens Værn,
Nyt Hesteliv, Svalen, World Animal Protection-Danmark, Pindsvinevennerne i Danmark,
Sønderjyllands Dyreværnsforening, Dyrenes Frie Farm, Nordsjællands Kattehjælp
Danish Friends of Animals, Dyr læger uden Grænser, Fair Dog, Hestens Værn,
De Vilde Delfiner.

Det Veterinære Sundhedsråd: Supplerende udtalelse vedr. udendørs hold af dyr samt fodring af disse (2018) <https://detvetsund.dk/generelle-udtalelser/2018/supplerende-udtalelse-vedr-udendoers-hold-af-dyr-samt-fodring-af-disse/>

Det Veterinære Sundhedsråd: Tilsynsfrekvens for udendørs hold af dyr (2018) <https://detvetsund.dk/generelle-udtalelser/2018/tilsynsfrekvens-for-udendoers-hold-af-dyr/>

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Specifikke kommentarer til lovdispensationerne

DOSO har valgt kun at kommentere de lovændringer, der henfører til dyrevelfærdsloven og lov om mark- og vejfred.

DOSO noterer, at formålet med lovændringen er at muliggøre dispensation fra dyrevelfærdslovens § 3 og § 9, stk. 1 og 2., hvor det er Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, der kan dispensere. Dette kan ske, hvis der tages hensyn til arealets beskaffenhed, hvilke dyr der må udsættes i naturnationalparken, og samtidig kan der fastsætte vilkår for tilsyn, behandling eller aflivning af syge, afmagrede eller tilskadekomne dyr samt regulering af bestanden af de udsatte dyr og deres afkom.

Dispensation i forbindelse med dyrevelfærdslovens § 3

DOSO lægger vægt på, at dyrevelfærdsloven har til formål at fremme god dyrevelfærd, herunder beskytte dyr, og fremme respekt for dyr som levende og sansende væsener, som behandles forsvarligt og beskyttes bedst muligt mod smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe.

For DOSO er det vigtigt, at enhver der holder og har ansvar for dyr, sørger for, at de behandles omsorgsfuldt under hensyntagen til deres fysiologiske, adfærdsmæssige og sundhedsmæssige behov i overensstemmelse med anerkendte praktiske og videnskabelige erfaringer for den aktuelle art/race.

DOSO er som nævnt meget skeptisk over for de foreslåede dispensationer, men i bemærkningerne til loven anføres, at følgende skal iagttages ved meddelelse af en sådan dispensation:

- Dyrearter og racer skal være egnede til at gå ude hele året.
- Dyrene skal være ved godt huld, når de udsættes, og der skal gribes ind, hvis dyrene kommer i for dårligt huld.
- Hvis dyrene ikke har adgang til læskur eller en bygning, hvor de kan søge ly, skal arealet give dyrene tilstrækkelig beskyttelse mod vind og vejr samt tørt leje.
- Arealerne skal give dyrene tilstrækkelig mulighed for at finde føde.
- Dyrene skal tilses jævnlige for at sikre, at bestanden klarer sig, at der er en effektiv sygdomsovervågning, og at syge, afmagrede eller tilskadekomne dyr opdages tidsnok til at de behandles eller aflives uden unødigt ophold.

- Tilsynsfrekvensen kan variere da hyppigere tilsyn kan være nødvendigt i perioder fx med hårdt vintervejr eller når dyr har fået afkom.
- Tilsyn skal foretages af opsynspersonale, som kender til den konkrete dyreart samt dyrevelfærd og sundhed, og tilsynet kan suppleres med, men ikke erstattes af, teknologiske hjælpemidler som fx droner.
- Bestandens størrelse skal reguleres ved fx flytning eller aflivning, hvis der er risiko for, at bestanden stiger til en størrelse, hvor dyrene ikke kan klare sig, fx pga. mangel på føde eller ly og læ.

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Dispensationen i forbindelse med dyrevelfærdslovens §9 stk. 1 og 2

I de nuværende regler er der intet til hinder for, at der kan udsættes dyr i naturnationalparkerne til ophold året rundt, når blot der føres tilsyn med dem, og der om nødvendigt gribes ind. DOSO minder om, at denne form for hold af dyr har vist sig at kunne resultere i alvorlige dyreværnsproblemer, som god overvågning og rettidig indgriben kunne have forhindret. De uheldige omstændigheder kan være forårsaget af, at man her ikke opererer med ”dagligt tilsyn”, men i stedet giver tilladelse til den alt for upræcise term ”jævnligt tilsyn”.

Man har i forslaget begrundet det reducerede tilsyn af hensyn til økonomien, men hensyn til udgifter til tilsyn kan efter DOSO’s opfattelse ikke opveje hensyn til beskyttelse af dyrevelfærd i disse projekter.

Når man sammenholder de betingelser, som lovens bemærkninger stiller for opretholdelsen af dyrevelfærden, hvis dispensationer skal gives, og det forhold, at der i den nuværende lov er mulighed for, at dyr på græs kan fritages for dagligt tilsyn, så **kan DOSO ikke se behovet for at undtage naturnationalparkerne fra kravene i dyrevelfærdslovens §3 og §9, stk. 1 og 2, særligt set i lyset af den risiko, som dette indebærer for dyrenes velfærd. Derfor kan DOSO ikke støtte forslaget om dispensationer fra dyrevelfærdsloven.**

Vedr. Lovbekendtgørelse nr. 2154. 16. december 2020 om mark- og vejfred

DOSO kan tiltræde den foreslåede ændring, hvorved det bliver muligt at indhegne naturnationalparkerne område, af hensyn til udvikling af naturen og hensyn til de dyr, der indsættes for at foretage afgræsning af arealerne.

Med venlig hilsen

DOSO

Peter Møllerup
Formand

DOSO

RØRHOLMSVEJ 5
HØSTERKØB
2970 HØRSHOLM
Tlf. 24776497
E-mail. doso@doso.dk

Anima, Dansk Dyreværn Århus, Dyrenes Dags Komité, Dyrenes Venner,
Dyreværnet-Værn for Værgeløse Dyr, Hundens Tarv, Husdyrenes Vel Fyn, Inges Kattehjem, Kattens Værn,
Nyt Hesteliv, Svalen, World Animal Protection-Danmark, Pindsvinevennerne i Danmark,
Sønderjyllands Dyreværnsforening, Dyrenes Frie Farm, Nordsjællands Kattehjælp
Danish Friends of Animals, Dyr læger uden Grænser, Fair Dog, Hestens Værn,
De Vilde Delfiner.